

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania W. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszczy
z udziałem A. S., D. K., Ł. P.
oraz K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w I.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 maja 2025 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 13 września 2023 r., sygn. akt III AUa 736/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża odwołującego się kosztami pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 13 września 2023 r., sygn. akt III AUa 736/21, Sąd Apelacyjny w Gdańsku – w sprawie z odwołania W.K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszczy, z udziałem A. S., D. K., Ł. P. oraz I. Spółki z o.o. w I., zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 10 lutego 2021 r., sygn. akt VI U 907/19, w punkcie 1 w ten sposób, że oddalił odwołania W. K. od decyzji organu rentowego z dnia 28 stycznia 2019 r.

Decyzjami z 28 stycznia 2019 r. organ rentowy ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek W. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Z. w I. wobec następujących osób: D. K. w okresie od lutego 2016 r. do grudnia 2017 r., Ł. P. w okresie od lutego 2016 r. do grudnia 2017 r., P. G. od lutego 2016 r. do grudnia 2017 r. i ustalił wysokość składek na te ubezpieczenia. Kolejną decyzją z dnia 28 stycznia 2019 r. organ rentowy w stosunku do zainteresowanego A. S. ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę (czerwiec 2016 r. - grudzień 2017 r.) oraz podstawę wymiaru składki i składkę na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu umów zlecenia (luty-kwiecień 2017 r.) u płatnika składek W. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Z..

Odwołania od powyższych decyzji złożył płatnik składek W. K., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Z..

W wyroku z dnia 10 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zmienił zaskarżone decyzje w sprawach dotyczących A. S., D. K., Ł. P. i ustalił, że podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne dla A. S., D. K., Ł. P. oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne tych osób stanowią kwoty zadeklarowane przez płatnika składek i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Bydgoszczy na rzecz W. K. i I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w I. kwoty po 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 1) oraz oddalił odwołanie w sprawie z udziałem P. G. i zasądził od W. K. i I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w I. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Bydgoszczy kwoty po 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 2).

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 września 2023 r. odwołujący się zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oraz w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej – w ocenie skarżącego – wynika między innymi z tego, że w niniejszej sprawie Sąd II instancji dokonał wadliwej subsumpcji stanu faktycznego pod art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W żaden sposób nie można znaleźć w materiale dowodowym potwierdzenia faktu, że zainteresowani zawierając umowy zlecenia z I. wykonywali faktycznie pracę dla swojego pracodawcy – odwołującego, ponieważ czynności przez nich wykonywane dotyczyły innego zakresu działalności niż działalność prowadzona przez jego pracodawcę. Nadto ustalenia Sądu II instancji prowadzą do niepokojącego wniosku, że przedsiębiorca jest ograniczony w doborze kontrahentów, gdyż, gdy na zasadzie swobody kontraktowania wybiera pracownika podmiotu współpracującego do zawarcia umowy zlecenia – ZUS, a za nim Sąd zawsze będzie oceniał, iż jest to ominięcie przepisów i zawsze by zmaksymalizować fiskalizm uzna, że jest to nie stosunek cywilnoprawny, a stosunek pracy.

Wskazano, że w przedmiotowej sprawie występują istotne zagadnienia prawne: Czy w sytuacji, kiedy spółka na rzecz, której pracownicy przedsiębiorcy wykonują czynności na podstawie umowy zlecenia jest tylko w części powiązana z przedsiębiorcą (ma on 50% udziałów) i świadczy przy pomocy tych pracowników usługi, które nie wchodzą w zakres działalności przedsiębiorcy, jak również wykonanie tych usług powoduje powstanie odpowiedzialności wyłącznie po stronie spółki, co dalej prowadzi do następczej odpowiedzialności zleceniobiorców z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych, można przyjmować wykonywanie tych usług jako „wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy” w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych? W przedmiotowej sprawie powstało zagadnienie, które wynika następczo z interpretacji pojęcia „wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy” w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dokonanej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt III UZP 3/21. Wcześniej Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że zamiarem ustawodawcy wprowadzającego ten przepis było wyeliminowanie możliwości uznawania dobrowolnym ubezpieczeniem w sytuacjach, w których w ramach umowy cywilnoprawnej ubezpieczony wykonywałby te same obowiązki, które

jednocześnie świadczy w ramach umowy o pracę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 oraz z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2. w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - o oddalenie skargi kasacyjnej; 3. w każdym z powyższych przypadków - o zasądzenie od skarżącego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne

polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący wiąże z tymi samymi kwestiami – dotyczącymi interpretacji przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, na tle których jednocześnie pojawia się zagadnienie prawne.

Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08, LEX nr 738506, przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną podziela przedstawione wyżej stanowisko judykatury w zakresie omawianej kwestii.

Niezależnie od powyżej stwierdzonej wadliwości uzasadnienia wniosku, stwierdzić należy, że skarżący nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego

sprawy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazuje także, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Analizą interpretacyjną wskazanego przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w kontekście problemów wynikających z uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej zajmował się już Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 23 lipca 2024 r., II USKP 16/24, oddalił skargę kasacyjną odwołującego się w sprawie analogicznej do niniejszej z udziałem innych pracowników odwołującego się.

W uzasadnieniu wyroku II USKP 16/24 Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykształcił się jednolity sposób rozumienia przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. W uchwale z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46; Gdańskie Studia Prawnicze-Przegląd Orzecznictwa 2014 nr 4, poz. 8, z glosą E. Hołłoś) Sąd Najwyższy stwierdził, że w świetle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy. Pogląd wyrażony w tej uchwale został zaakceptowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych. Wykładnia zaprezentowana w uchwale II UZP 6/09 znalazła również potwierdzenie w kolejnych uchwałach Sądu Najwyższego. Przykładowo w uchwale z dnia 16 czerwca 2016 r., III UZP 6/16 (OSNP 2017 nr 3, poz. 32; OSP 2017 nr 7-8, poz. 66, z glosą P. Czarneckiego) przyjęto, że spółka kapitałowa wchodząca w skład "holdingowej struktury organizacyjnej spółek handlowych", a nie ta struktura (holding, grupa kapitałowa), jest pracodawcą, o którym mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. W najnowszych uchwałach Sąd Najwyższy sprecyzował założenia, które legły u podstaw uchwały z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, zauważając, że finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią, przemawia za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 r.,

III UZP 6/21, OSNP 2022 nr 1, poz. 7). W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że dla uznania, iż dany stosunek prawny jest stosunkiem pracy, konieczne jest ustalenie, czy wykonywana jest praca określonego rodzaju dla pracodawcy, czy dana osoba podlega poleceniom pracodawcy oraz czy osoba ta otrzymuje od pracodawcy wynagrodzenie za czynności, które dla niego wykonuje na jego polecenie. Skoro zaś tytuł ubezpieczenia społecznego jest pochodną istnienia ważnego stosunku cywilnoprawnego, to o rozszerzonym pracowniczym tytule ubezpieczenia społecznego (polegającego na traktowaniu jako pracowników niektórych zleceńbiorców) można mówić tylko w przypadku finansowania przez pracodawcę wynagrodzenia wypłacanego przez osobę trzecią jego pracownikom za czynności wykonywane przez nich dla tego pracodawcy, choć pod formalnym kierownictwem tej osoby. Tym samym finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią przemawia (ale nie przesądza) za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a brak takiego finansowania wyklucza zastosowanie tego przepisu, o ile nie stwierdzi się w danym stanie faktycznym dodatkowych okoliczności wskazujących na działania sprzeczne z celami tego unormowania. W uchwale z dnia 26 sierpnia 2021 r., III UZP 3/21 (OSNP 2022 nr 2, poz. 17) Sąd Najwyższy podkreślił natomiast, że pojęcie "wykonuje pracę na rzecz pracodawcy", o którym mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, obejmuje wykonywanie umowy zlecenia (innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia) zawartej przez pracownika z przedsiębiorcą prowadzącym sprzedaż towarów jego pracodawcy (np. przez Internet), z którym przedsiębiorca ten powiązany jest osobowo lub kapitałowo, także wtedy, gdy zakres obowiązków wynikających z umowy zlecenia jest odmienny od obowiązków objętych umową o pracę, a miejsce wykonywania umowy zlecenia znajduje się poza miejscem świadczenia umowy o pracę.

Jednolitość orzecznictwa sądowego w kwestii określania płatnika składek, zapoczątkowaną uchwałą z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, potwierdził Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 27 marca 2018 r., P 1/16 (OTK-A 2018 nr 15), umarzając postępowanie w sprawie pytania prawnego Sąd

Apelacyjnego w Szczecinie: czy art. 8 ust. 2a w związku z art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej rozumiany w ten sposób, że płatnikiem składek za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z osobą trzecią, jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, jest ten pracodawca (a więc tak, jak przyjęto w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09), jest zgodny z art. 2 w związku z art. 64 ust. 3 i w związku z art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. też postanowienia Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 25 marca 2015 r., Ts 103/15, OTK-B 2015 nr 2, poz. 204; z dnia 25 marca 2015 r., Ts 79/15, OTK-B 2015 nr 2, poz. 203 oraz z dnia 17 kwietnia 2015 r., Ts 15/15, OTK-B 2015 nr 2, poz. 196).

Według orzecznictwa „praca wykonywana na rzecz pracodawcy” to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych przez pracownika czynności wynikających z umowy o pracę i z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią (nie musi być to przy tym umowa o podwykonawstwo, może chodzić o każdy rodzaj umowy o współpracy). Z punktu widzenia przepływów finansowych, pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708). Przepływy finansowe mogą mieć różny tytuł i różną postać (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 r., III UZP 6/21, zgodnie z którą finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią przemawia za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej).

Sąd drugiej instancji uwzględnił w swojej ocenie prezentowane wyżej stanowisko Sądu Najwyższego w zakresie analizy interpretacyjnej przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. W płaszczyźnie subsumcyjnej powołanego przepisu prawa Sąd Apelacyjny w Gdańsku uwzględnił między innymi to, że Z. i Spółka I. sp. z o.o., oprócz tego, że były powiązane kapitałowo i organizacyjnie, ściśle ze sobą współpracowały gospodarczo. Podmioty te miały siedzibę w tym samym miejscu, Z. wynajmuje pomieszczenia biurowe i magazynowe I. sp. z o.o. Oba podmioty mają też wspólną obsługę księgowo-kadrową, co pozwalało na sprawne rozdysponowywanie pracowników z jednego podmiotu do drugiego. Ogłoszenie o zapotrzebowaniu na pracę w Spółce I. wywieszano na tablicach ogłoszeń w Z.. Jak wskazał W. K., czasami Spółka miała w jednym czasie kilka montaży. Wówczas dawano ogłoszenie o możliwości pracy na zlecenie w I., zgłaszali się chętni. Gdy był sygnał z produkcji, że meble są wyprodukowane, sprzedawano je Spółce, która pakowała meble w łączniku pomiędzy halami, odnajętym przez Spółkę od W. K., za pomocą pracowników W. K., którzy odpowiedzieli na ogłoszenie. Następnie dokonywali oni załadunku mebli i ich montażu u klienta. Przedstawiona organizacja zatrudnienia pozwalała obu podmiotom na rozdysponowanie pracowników w taki sposób, aby obniżyć koszty funkcjonowania obu pracodawców - zarówno W. K., jak i Spółki - poprzez niewypłacanie wynagrodzenia pracę w godzinach nadliczbowych, a tym samym poprzez odprowadzanie składek za pracowników od podstawy wymiaru składek nie uwzględniających nadgodzin. Nadto, umożliwiała obchodzenie norm o czasie pracy.

Skarżący nie przedstawił w uzasadnieniu wniosku przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałby prawidłowość przedstawionego wyżej stanowiska judykatury w zakresie omawianej kwestii – w kontekście próby wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Poza prostą negacją stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji nie przedstawił także w formie odpowiedniego wyводу argumentacji, którą wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.).

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.

[SOP]